

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulvm XXIV. Accedens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

ait *Abb. in c. ad audientiam. n. 3. de ijs que vi*: quòd modica coniectura fufficit, ad tollendam præfumptionem renunciationis.

2. Notandum. Ex *o. isto* colligi potest, fi Capitulares à privilegio suo, vel speciali statuto, per Pontificem confirmato, v. g. de certo Canonicorum numero, una vice recesserunt, Pontifex iustam causam contraveniendi habere censetur: ubi adverte, tametsi Papa, qui tale privilegium, vel statuti confirmationem, per quam veluti Jus aliquod acquisitum censetur, personæ, vel communitati concessit, per plenitudinem potestatis suæ possit illi derogare, vel in totum revocare, tamen non facili de causa soleat, quia decet concessum à Principe beneficium esse mansurum, *Reg. 16. in 6.* præsertim, si per tale privilegium, vel statutum, status Ecclesiæ constitutus censetur; veruntamen si ipsimet, quibus concessio facta, recedant, & non omnino servent, tunc etiam Princeps, seu Papa iustam contraveniendi causam habet, partim propter rationem, quæ in textu indicatur, æquum non esse, ut princeps statutum servare teneatur, à quo inferiores, seu subditi recedunt; partim, quia eâ ipsa recessione significant, non adesse necessitatem servandi statuti.

CAPITULUM XXIII.

Tuis

PARAPHRASIS.

Clerici constituti in minoribus tametsi beneficium non obtineant, habentes tamen ex patrimonialibus bonis congruam sustentationem vitæ, ad Sacros Ordines ab Episcopo, si aliud Canonicum impedimentum non obstat, assumi possunt.

Notandum. Clericus in sacris potest ordinari super titulo patrimonij, si id sufficiens sit ad personæ sustentationem. Vide, quæ docui *in c. 4. hoc tit.*

* *

Accedens.

PARAPHRASIS.

Beneficium Ecclesiasticum Clerico absenti conferri potest, per intermediam personam.

SUMMARIUM.

1. Beneficium absenti duplici modo conferri potest, vel ut nullo modo interveniat persona media: quo in casu valida quidem est collatio, ex parte conferentis; suspensa tamen manet, dum acceptetur ab eo, cui collatio taliter facta est.
2. Vel conferri potest absenti per intermediam personam, loco absentis acceptantem; quo in casu si persona intermedia acceptans consanguinea v. g. sit, vel utrius negotiorum gestor, valet collatio ex parte conferentis, etiamsi mandatum nullum intervenierit; si alia tamen persona acceptans, extranea v. g. sit, speciale mandatum de beneficio acceptandorequiritur, ut valida sit pro absente collatio.
3. Possunt etiam dua esse verborum forma, si per procuratorem alicui conferatur beneficium; magis tamen in hoc Capitulo commendatur forma, qua in principalem dirigitur collatio, confero v. g. Titio, cuius tu procuratorem magis, beneficium.
4. Potest tamen procurator, qui nomine Clerici in beneficio investitur, esse Laicus.

Pro intellectu adverte, quòd beneficium duobus modis conferri possit absenti. Primum ut nulla persona interveniat: hoc casu collatio valida est ex parte collatoris, ita, ut eam revocare non possit; eatenus autem in suspensio posita, quia nondum jus acquisitum est proviso, donec is sciens acceptarit. *c. si tibi absenti 17. hoc tit. in 6.* Et procedit hæc doctrina in omni electione, aut

aut provisione, etiam ad sæcularem dignitatem, vel administrationem, si ab aliquo facta sit, ex necessitate, sive officij obligatione, quia eam vacantem alicui conferre debuerat, quòd revocare non possit electionem, aut collationem factam absenti, quia officio suo functus censetur, sicuti docet *Bart. in L. absenti n. 2. ff. de donat. Covar. lib. 3. resolutionum c. 16. n. 1. Sanchez. lib. 3. de matrimonio. di. sp. 36. n. 4.*

Secundò conferri potest beneficium, intermedià personà, quæ loco ejus acceptet. Hoc casu distinguendum: vel enim persona v. g. amicus, aut consanguineus, tanquam utilis negotij gestor, acceptat sine mandato, hoc casu jus in beneficio non acquiritur absenti, priusquam is, re intellecta, ratum habeat, quod suo nomine gestum est juxta *L. si ego 24. juncta Gl. ff. de negotijs gestis. & tradit Gl. in c. quam sit 6. v. petere de electione in 6. Francus in cit. a. si tibi absenti. n. 3. cum Gloss. ibidem v. habueris: vel persona nomine absentis collationem acceptans, mandatum habet, & quidem speciale ad beneficium acceptandum in specie, aut in genere, & tunc verisimur in casu hujus Capituli, dicendumque, absenti per talem collationem, aut investituram acquiri jus, & quasi dominium in beneficio. Et hoc est primum notandum hujus Capituli, cui addi debet, quòd etiam acquiritur possessio absenti, si investitura non tantum verbalis sit, sed realis, per quam actualis possessio transfertur, nam quòd absenti per procuratorem possessio acquiri possit, constat ex *L. n. §. per procuratorem. ff. de acquirenda possessione & L. i. c. eodem.**

Notandum secundò. Si beneficium absenti Titio in persona procuratoris conferendum sit, duæ possunt esse verborum formæ. Primò, ut dicatur: Confero Titio Beneficium per te: Secundò, Confero tibi Beneficium loco Titij. Et iste modus posterior magis commendatur, in textu hujus Capituli, & *Bart. in L. qua mihi n. 7. ff. de donatibus*, ubi etiam rectè admonet,

quòd procurator in hoc casu habeat se veluti nuncius, ac nudum ministerium exhibens, juxta *L. quod meo 13. versu procurator. juncta Gl. v. prestat ff. de acquirenda possessione*. Sin autem verba contractus, aut provisionis in procuratorem ipsum dirigantur, tunc ipsi actionem acquiri, quæ non nisi cella in principalem transferri possit, civilia jura significant, prout tradunt *DD. in cit. L. possessio & docui lib. 3. tract. 4. c. 26. n. 14.* Cum autem tali cessione jurium, & actionum, locus non sit in Ecclesiasticis collationibus, & investituris, multoque minùs in matrimonio carnali, aut spiritali, idèd, si talia per procuratorem fiant, congruum est, ut verba non absolute in procuratorem dirigantur, *accipio te in meum*, sed in procuratorem, tanquam, qui alterius locum teneat, aut in ipsum principalem, quatenus in procuratore representatur, nam qui per alium facit, perinde est, ac si faceret per se ipsum, *Reg. 72. in 6.*

Corollarium. Nihil prohibet, quin procurator, qui nomine Clerici in beneficio investitur, sit Laicus, *argum. c. 1. de procuratoribus in 6.* Propterea, quòd jus spirituale ipsi acquiri non debeat, sed per eum, veluti canalem, seu præbentem ministerium, transire in principalem Ita notavit *Joan. And. hic. n. 2. Abb. n. 6.* qui tamen ajunt, tutius esse, & ita consuetum, ut Clericus constituitur.

CAPITULUM XXV.

Dilecto.

PARAPHRASIS.

Cum Archiepiscopus Rhemenfis, Apostolicæ Sedis Legatus, G. nepoti suo beneficium providere desideraret, Cellarius Trecensis Canonicus sui præbendam in legatii manibus resignavit, tunc is G. nepotem, & Cellarium Canonicos Trecenses instituit, utrique dans stallum in Choro, & locum in Capitulo, atque dictæ præben-

M 2.

dæ